

Sygn. akt: I C 579/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Żelewska
Protokolant:	protokolant Agnieszka Bronk-Marwicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2017 r. w G.

sprawy z powództwa **E. S.**

przeciwko **Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. na rzecz powódki E. S. kwotę 5855,41 zł (pięć tysięcy osiemset pięćdziesiąt pięć złotych 41/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 lutego 2015r. do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności co do kwoty 2641,87 zł (dwa tysiące sześćset czterdzieści jeden złotych 87/100);

IV. na podstawie art. 100 kpc zasądza od pozwanej na rzecz powódki całość kosztów procesu poniesionych przez powódkę pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu po prawomocnym zakończeniu postępowania;

V. nakazuje ściągnąć od pozwanej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Gdyni koszty opinii biegłego wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu po prawomocnym zakończeniu postępowania.

Sygnatura akt: I C 579/15

UZASADNIENIE

Powódka E. S. wniosła pozew przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. domagając się od pozwanej zapłaty kwoty 6.430,07 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2015r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że pozwany prowadził przeciwko niej dwa postępowania o sygnaturze VIII C 312/09 – w którym domagał się zapłaty kwoty 2.121,69 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 21 % w stosunku rocznym od dnia 17 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty, oraz o sygnaturze VIII C 294/09 – w którym domagał się kwoty 5.481,69 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 21 % w stosunku rocznym od dnia 17 kwietnia

2009r. do dnia zapłaty. W obu postępowaniach pozwany uzyskał wyroki zaoczne z uwagi na podany niewłaściwy adres powódki. W toku postępowania egzekucyjnego powódka zapłaciła komornikowi kwoty 4.386,35 zł i 378,91 zł. Nadto, wniosła sprzeciwy od ww. wyroków zaocznych, w których jednak nie podniesiono zarzutu dotyczącego częściowej spłaty należności. Wyrokiem w sprawie I 1 C 398/12 powódka została zobowiązana do zapłaty kwoty 1.459,46 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 23 września 2010r. do dnia zapłaty, zaś wyrokiem w sprawie I 1 C 841/12 kwoty 3.692,96 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 23 września 2010r. do dnia zapłaty. Równocześnie Sąd uchylił uprzednio wydane wyroki zaoczne, które były podstawą wszczęcia egzekucji. Mimo zapłacenia łącznie kwoty 5.831,38 zł, pozwany wszczął przeciwko powódce postępowanie egzekucyjne. W toku egzekucji powódka uzyskała informację o sprzedaży wierzytelności wynikającej z wyroku w sprawie I 1 C 841/12 firmie windykacyjnej i w związku z tym zapłaciła na rzecz nowego wierzyciela kwotę 6.268,62 zł, obawiając się dalszej egzekucji. W niniejszym postępowaniu powódka domaga się zwrotu nadpłaconych należności wynikających z ww. tytułów wykonawczych, o które pozwany się bezpodstawnie wzbogacił.

(pozew k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał powództwo co do kwoty 2.641,87 zł. Nadto, podniósł, że wpłacone przez powódkę kwoty w toku postępowania egzekucyjnego zostały uwzględnione przez wierzyciela, a po rozliczeniu wpłat pozostała nadpłata w wysokości 1.575,75 zł. Powódka wskazała, że miała wolę dobrowolnego zwrotu tej kwoty i wysłała do pełnomocnika powódki pismo z dnia 31 grudnia 2014r. z wyjaśnieniami i prośbą o złożenie pisemnej dyspozycji zawierającej informację o numerze rachunku bankowego. Pozwana wyraziła także wolę zwrotu kwoty 1.066,12 zł. Jak zauważyła pozwana w dniu 20 listopada 2014r. powódka dokonała wpłaty w wysokości 6.268,62 zł, niemniej wpłata ta dotyczy wierzytelności wynikających z wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 8 marca 2013 roku, które zostały przelane na rzecz (...) sp. z o.o. sp.k.. Pozwana w żaden sposób nie została wzbogacona o powyższą kwotę i nie znajduje się ona w jej posiadaniu. Obecny wierzyciel nie kwestionował faktu otrzymania ww. wpłaty, czemu dał wyraz w odpowiedzi na pozew w sprawie o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego. Z informacji pozyskanych od nowego wierzyciela wynika, że zobowiązanie powódki wobec nowego wierzyciela nie zostało w całości uregulowane i do spłaty pozostaje kwota 998,02 zł, w tym kwota 53,54 zł z tytułu odsetek ustawowych oraz kwota 944,48 zł z tytułu należności głównej. Pozwana nie jest jednak legitymowana do przekazania istniejącej nadpłaty na rzecz innego wierzyciela.

(odpowiedź na pozew k. 25-27)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 kwietnia 2009r. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. wniosła pozew przeciwko E. S. o zapłatę kwoty 2.121,69 zł wraz z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej ustalonej uchwałą Zarządu (...) im. (...) w G. dla należności przeterminowanych, w wysokości nie wyższej niż 21 % w skali roku od dnia 17 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty z tytułu długów spadkowych po K. J. wynikających z umowy o linię pożyczkową nr (...). W pozwie jako adres E. S. wskazano: B., ul. (...). Na ten adres wysłano zawiadomienie o rozprawie.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pozew k. 3-7 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 398/12, kopia k. 31 tamże)

Wyrokiem zaocznym z dnia 16 lipca 2009r. wydanym w sprawie sygnaturze akt VIII C 312/09 Sąd Rejonowy w Gdyni zasądził od E. S. na rzecz powódki Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 2.121,69 zł wraz z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej ustalonej uchwałą Zarządu (...) im. (...) w G. dla należności przeterminowanych, w wysokości nie wyższej niż 21 % w skali roku od dnia 17 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty oraz kwotę 734 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wyrok zaoczny k. 41 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 398/12)

E. S. od 1985 roku była zameldowana na pobyt stały w B. przy ul. (...).

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o zaświadczenie k. 96 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 398/12 i k. 81 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 841/12)

W dniu 29 marca 2010r. pozwana złożyła u Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu G. W. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko E. S. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku zaocznego wydanego w sprawie VIII C 312/09.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1-2 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu G. W. o sygnaturze Km 2337/10)

W dniu 25 maja 2010r. powódka wpłaciła Komornikowi kwotę 4.386,35 zł, zaś w dniu 13 września 2010r. kwotę 378,91 zł. Postanowieniem z dnia 15 września 2010r. Komornik ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji na kwotę 765,01 zł i w całości obciążył nimi powódkę oraz zakończył postępowanie egzekucyjne w sprawie.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o kartę rozliczeniową [w:] akta Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu Grzegorza Wołodkiewicza o sygnaturze Km 2337/10, postanowienie k. 45-46)

Postanowieniem z dnia 9 maja 2011r. wydanym w sprawie o sygnaturze III Cz 2101/10 Sąd Okręgowy w Gdańsku uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 30 listopada 2010r. w sprawie sygnaturze akt VIII C 312/09 w przedmiocie stwierdzenia prawomocności wyroku zaocznego.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o postanowienie k. 102-104 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 398/12)

Pozwana w dniu 11 lipca 2011r. wniosła sprzeciw od ww. wyroku zaocznego wydanego w sprawie VIII C 312/09.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o sprzeciw k. 112-114 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 398/12)

Wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2013r. wydanym w sprawie sygnaturze akt I 1 C 398/12 Sąd Rejonowy w Gdyni uchylił w całości wyrok zaoczny z dnia 16 lipca 2009r. i zasądził od pozwanej E. S. na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. i kwotę 1.459,46 zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia 17 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i zasądził od E. S. kwotę 94 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wyrok uprawomocnił się w dniu 24 maja 2013r.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wyrok k. 207 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 398/12)

W dniu 7 kwietnia 2009r. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. wniosła pozew przeciwko E. S. o zapłatę kwoty 5.481,69 zł wraz z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej ustalonej uchwałą Zarządu (...) im. (...) w G. dla należności przeterminowanych, w wysokości nie wyższej niż 21 % w skali roku od dnia 17 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty z tytułu długów spadkowych po K. J. wynikających z umowy pożyczki nr (...). W pozwie jako adres E. S. wskazano B., ul. (...). Na ten adres wysłano zawiadomienie o rozprawie.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pozew k. 3-5 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 841/12, koperta k. 33 tamże)

Wyrokiem zaocznym z dnia 22 lipca 2009r. wydanym w sprawie sygnaturze akt VIII C 294/09 Sąd Rejonowy w Gdyni zasądził od E. S. na rzecz powódki Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 5.481,69 zł wraz odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej uchwalanej uchwałą zarządu

(...) im. (...) w G. wnoszącej na dzień wniesienia pozwu 21 % w stosunku rocznym od dnia 2 kwietnia 2009 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.467 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wyrok zaoczny k. 53 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 841/12, wyrok zaoczny uzupełniający k. 40v)

W dniu 10 września 2010r. pozwana złożyła u Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu G. W. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko E. S. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroków zaocznych wydanych w sprawie VIII C 294/09. We wniosku wierzyciel jako adres powódki wskazał B., ul. (...). Na podstawie informacji uzyskanej z Urzędu Miasta B. Komornik ustalił prawidłowy adres powódki i pismem z dnia 16 września 2010r. Komornik zawiadomił ją o egzekucji. Zawiadomienie zostało powódce doręczone w dniu 22 września 2010r. Postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 11 lutego 2011r. na wniosek dłużnika.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1-2 akt Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałczu G. W. o sygnaturze Km 5648/10, pismo z Urzędu Miasta B. k. 9 tamże, zawiadomienie o egzekucji k. 15 tamże, zpo tamże, pismo komornika k. 82)

Pozwana w dniu 5 października 2010r. wniosła sprzeciw od ww. wyroku zaocznego wydanego w sprawie VIII C 294/09.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o sprzeciw k. 73-75 i 79-80 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 841/12)

Wyrokiem z dnia 8 marca 2011r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I 1 C 841/12 Sąd Rejonowy w Gdyni uchylił wyrok zaoczny z dnia 22 lipca 2009r. i zasądził od E. S. na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 3.692,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 września 2010r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie i zasądził kwotę 576,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wyrok uprawomocnił się w dniu 17 kwietnia 2013r.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wyrok k. 245 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I 1 C 841/12, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności k. 267 tamże)

W dniu 31 października 2013r. powódka wniosła do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy pozew przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. o pozbawienie w części, obejmującej kwotę 4.130,12 zł wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku Sądu Rejonowego z dnia 8 marca 2013r. wydanego w sprawie I 1 C 841/12 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 4 lipca 2013r.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pozew k. 2-9 akt sprawy Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o sygnaturze XII C 203/13)

Wyrokiem z dnia 9 września 2014r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt XII C 203/13 Sąd Rejonowy w Bydgoszczy pozbawił wykonalności w całości tytuł wykonawczy w postaci wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Gdyni z dnia 8 marca 2013r. w sprawie I 1 C 841/12.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o wyrok k. 107 akt sprawy Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o sygnaturze XII C 203/13)

Pismem z dnia 12 czerwca 2013r. pozwany wezwał powódkę do zapłaty kwoty 1.065,12 zł wraz z odsetkami w wysokości 0,14 zł za każdy dzień zwłoki. W dniu 18 czerwca 2013r. powódka zapłaciła pozwanej kwotę 1.066,12 zł.

(okoliczność bezsporna w oparciu o wezwanie k. 6, dowód zapłaty k. 8)

W toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko powódce, pozwana zbyła na mocy umowy cesji wierzytelność wynikającą z wyroku w sprawie I 1 C 841/12 na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 20 listopada 2014r. powódka uiściła na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. kwotę 6.268,62 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o potwierdzenie przelewu k. 64)

Wysokość nadpłaty powódki względem pozwanej w postaci sumy wpłat dokonanych przez powódkę tytułem spłaty zobowiązań K. J. wynikających z zawartych przez niego z pozwaną umów a wysokością zobowiązań wynikających z niewywiązania się przez K. J. z tych umów, z uwzględnieniem treści wyroków w sprawach I1C 398/12 i I1C 841/12 Sądu Rejonowego w Gdyni, wynosi 5.855,41 zł.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu rachunkowości R. G. k. 225-227v)

Pismem z dnia 19 września 2014r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 6.237,47 zł.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o wezwanie do zapłaty k. 10-11)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadka S. S. i przesłuchania powódki.

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, iż wszystkie wymienione powyżej dowody z dokumentów są wiarygodne. Podkreślić bowiem należy, iż w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie kwestionowała w trybie przepisów art. 252-253 k.p.c. przysługujących tym dokumentom domniemań autentyczności oraz prawdziwości treści ww. dokumentów z prawdą (w przypadku dokumentów urzędowych) oraz domniemań autentyczności i pochodzenia oświadczenia zawartego w dokumencie od jego wystawcy (w przypadku dokumentów prywatnych). Sąd także nie doszukał się żadnych okoliczności mogących wzbudzać wątpliwości co do ww. dokumentów.

Jeśli chodzi natomiast o ocenę osobowego materiału dowodowego to Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadka i powódki. W ocenie Sądu zeznania tych osób były szczere, spójne i logiczne, a nadto nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego i w części znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów.

W ocenie Sądu brak było również podstaw do kwestionowania dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości. Przedmiotowa opinia została sporządzona przez biegłego w sposób rzetelny, profesjonalny i z zachowaniem należytych standardów, co czyni ją w pełni przydatną do rozstrzygnięcia sprawy. Biegły swoje wnioski dotyczące wysokości nadpłaty oparł na szczegółowej analizie dokumentacji zawartej w aktach sprawy. Opinia przedstawiona przez biegłego jest logiczna, spójna i wewnętrznie niesprzeczna, nadto nie budzi żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego, czy logicznego rozumowania. W tym stanie rzeczy brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania opinii przedstawionej przez biegłego R. G..

Podstawę prawną powództwa stanowiły przepisy art. 405 k.c. i art. 410 k.c. Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Zgodnie z art. 410 § 1 k.c. o bezpodstawnym wzbogaceniu stosuje się do świadczenia nienależnego. W myśl art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Powództwo podlegało w znacznej części uwzględnieniu. Z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynikało bowiem, że powódka uiściła na rzecz pozwanego kwotę wyższą aniżeli wynikająca z jej zobowiązania. Podkreślić należy, iż wysokość zobowiązania powódki z tytułu długów spadkowych po zmarłym ojcu K. J. została

ustalona wyrokami wydanymi przez Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawach I 1 C 398/12 oraz I 1 C 841/12. Wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2013r. wydanym w sprawie sygnaturze akt I 1 C 398/12 Sąd Rejonowy w Gdyni zasądził od pozwanej E. S. na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 1.459,46 zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia 17 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty oraz kwotę 94 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Natomiast wyrokiem z dnia 8 marca 2011r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I 1 C 841/12 Sąd zasądził od powódki na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 3.692,96 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 września 2010r. do dnia zapłaty oraz kwotę 576,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Dla ustalenia wysokości zobowiązania powódki z tytułu długów spadkowych po K. J. żadnego znaczenia nie mają uprzednio wydane wyroki zaoczne. Zostały one bowiem uchylone i tym samym odpadła podstawa świadczenia. Jak wskazuje się w doktrynie kondycja związana z odpadnięciem podstawy prawnej świadczenia – *condictio causa finita* – zachodzi we wszystkich tych sytuacjach, kiedy podstawa prawna świadczenia istniała w chwili dokonania świadczenia, lecz po jego spełnieniu w sposób definitywny upadła. Jak podnosi się w doktrynie i literaturze wskazana kondycja przysługuje w przypadku spełnienia świadczenia na podstawie orzeczenia lub decyzji (prawomocnych lub nieprawomocnych), które zostały później (w wyniku apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej, wznowienia postępowania) uchylone lub zmienione (por. A. Ohanowicz, *Niesłuszne wzbogacenie*, s. 241; W. Serda, *Nienależne świadczenie*, s. 89). Typowym wypadkiem będzie zapłata na podstawie wykonalnego, lecz nieprawomocnego wyroku, zmienionego potem przez wyższą instancję (por. wyrok SN z 24 września 1966r., III PZP 30/66, OSNCP 1967, Nr 7–8, poz. 127; uchwała SN z 24 marca 1967r., III PZP 42/66, OSNCP 1967, Nr 7–8, poz. 124 z glosą A. Ohanowicza, NP 1967, Nr 12, s. 1696; wyrok SN z 23 maja 2003r., III CKN 1211/00, Legalis oraz wyrok SN z 4 kwietnia 2008 r., I PK 247/07, OSNAPiUS 2009, Nr 17–18, poz. 223). *C. causa finita* przysługuje bez względu na to, czy uchylony lub zmieniony wyrok, na podstawie którego świadczone, miał charakter konstytutywny, czy deklaratoryjny. Merytorycznie błędne orzeczenie deklaratoryjne (a zatem zasądzające nieistniejące roszczenia) tworzy formalną podstawę świadczenia, która jest wystarczająca, by uznać, że świadczenie nie jest bezpodstawne. Dlatego póki orzeczenie takie nie zostanie podważone, nie jest możliwe dochodzenie zwrotu świadczenia spełnionego na jego podstawie. Inne ujęcie prowadziłoby do przekreślenia zasady powagi rzeczy osądzonej: przyjęcie, że wyrok błędny nie tworzy podstawy prawnej, skutkowałoby dopuszczalnością ponownego badania merytorycznej trafności każdego wyroku (ustalania, czy istniała materialna podstawa świadczenia) w procesie o zwrot rzekomego bezpodstawnego wzbogacenia wynikającego z takiego wyroku. Taka interpretacja jest nie do przyjęcia (por. K. Osajda, *Kodeks cywilny. Komentarz*, wyd. 16, 2017). Bezsporne było też, że powódka jeszcze w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika sądowego na podstawie tytułu wykonawczego, który został następnie uchylony, dokonała na rzecz powoda dwóch wpłat w wysokości 4.386,35 zł (w dniu 25 maja 2010r.) oraz 378,91 zł (w dniu 13 września 2010r.). Już po prawomocnym rozpoznaniu sprawy, z uwagi na skierowane przez pozwanego wezwanie, w dniu 18 czerwca 2013r. powódka zapłaciła pozwanej kwotę 1.066,12 zł. Nadto, w dniu 20 listopada 2014r. powódka uiszczyła na rzecz następcy prawnego pozwanego kwotę 6.268,62 zł. Kwestią sporną pomiędzy stronami było uwzględnienie tej ostatniej wpłaty dokonanej na rzecz cesjonariusza. Pozwana podnosiła bowiem, że w tym zakresie nie jest bezpodstawnie wzbogacona i kwoty uiszczone na rzecz (...) sp. z o.o. sp. k. nie weszły do jej majątku i nie powinny być uwzględnione w niniejszej sprawie. Zarzut ten nie zasługuje jednak na uwzględnienie. Zgodnie z art. 512 k.c. dopóki zbywca nie zawiadomił dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a poprzednim wierzycielem. Jak podnosi się w doktrynie i judykaturze do chwili zawiadomienia dłużnika o przelewie spełnienie świadczenia do rąk pierwotnego wierzyciela powoduje wygaśnięcie wierzytelności. Skutkowi temu cesjonariusz może zapobiec wykazując, że dłużnik wiedział o przelewie, choć nie został o nim zawiadomiony. Zgodnie z ogólnymi regułami rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) dowiedzenie, że dłużnik wiedział o przelewie obciąża cesjonariusza (por. wyrok SN z 10 października 2002 r., V CKN 1796/00, OSNC 2004, Nr 2, poz. 23; J. Mojak [w]: K. Pietrzykowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, 2015, t. II, s. 175; K. Zagrobelny [w]: E. Gniewek, P. Machnikowski (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz*, 2016, s. 1050). W związku z powyższym to na pozwanym spoczywał ciężar dowodu, że powódka dokonała zapłaty już po zawiadomieniu jej o cesji. Jednak w toku niniejszego postępowania pozwana nie sprostала temu obowiązkowi. Bezsporne było, że do sprzedaży wierzytelności doszło w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku pozwanej spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej.

W takich okolicznościach, skoro dochodzi do sprzedaży wierzytelności w toku egzekucji, a mimo to cedent kontynuuje postępowanie egzekucyjne to nie może powoływać się na to, że cesjonariusz jest bezpodstawnie wzbogacony.

Ustalenia co do wysokości ewentualnej nadpłaty powódki Sąd poczynił na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości. W przedłożonej opinii biegły wskazał, że nadpłata powódki względem pozwanej w postaci sumy wpłat dokonanych przez powódkę tytułem spłaty zobowiązań K. J. wynikających z zawartych przez niego z pozwaną umów a wysokością zobowiązań wynikających z niewywiązania się przez K. J. z tych umów, z uwzględnieniem treści wyroków w sprawach I1C 398/12 i I1C 841/12 Sądu Rejonowego w Gdyni, wynosi 5.855,41 zł.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 405 k.c. w zw. z art. 410 k.c. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5.855,41 zł. Na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. od tej kwoty Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia 12 lutego 2015r. do dnia zapłaty. Jak wskazuje się bowiem w judykaturze zobowiązanie do zwrotu nienależnego świadczenia ma charakter bezterminowy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1976 r., III CRN 289/76, LEX nr 7893, uchwała SN z dnia 6 marca 1991 r., III CZP 2/91, OSNCP 1991, nr 7, poz. 93). W konsekwencji termin spełnienia takiego świadczenia musi być wyznaczony zgodnie z art. 455 k.c., a więc niezwłocznie po wezwaniu skierowanym przez zubożonego (por. wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2009r.). Zważyć należy, iż przed wytoczeniem powództwa powódka pismem z dnia 19 września 2014r. wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 6.237,47 zł. W związku z tym w dacie wskazanej w pozwie roszczenie było już wymagalne.

W pozostałym zakresie na podstawie przepisów art. 405 k.c., art. 410 k.c., art. 481 § 1 i 2 k.c. i art. 455 k.c. stosowanych a contrario Sąd powództwo oddalił.

Zgodnie z art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. wyrokowi co do kwoty 2.641,87 zł Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na uznanie powództwa przez pozwanego w tym zakresie.

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki całość kosztów procesu, uznając, że powódka uległa tylko w nieznacznym zakresie. Na mocy art. 108 § 1 k.p.c. szczegółowe rozliczenie kosztów Sąd pozostawił referendarzowi sądowemu.

Nadto, na mocy art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnięcie od pozwanego koszty opinii biegłego, które zostały tymczasowo wyłożone przez Skarb Państwa.